

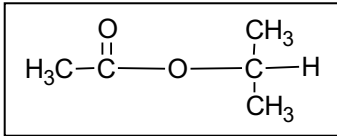
Rättningsmall

Omgång 1 Kemiolympiaden 2021

KEMIOLYMPIADEN
SVERIGE

På alternativfrågorna ges antingen 0 eller full poäng. Maximalt 40 poäng.

1	a	b	c	d	e	2p
2	a	b	c	d	e	2p
3	a	b	c	d	e	2p
	Lösning: I 100 g av kvävebasen finns 44,4 g C, 51,8 g N och 3,7 g H. $n(\text{C}) = 44,4/12,0 = 3,7$ mol, $n(\text{N}) = 51,8/14,0 = 3,7$ mol och $n(\text{H}) = 3,7/1,0 = 3,7$ mol. Den empiriska formeln blir CHN .					
4	a	b	c	d	e	2p
5	a	b	c	d	e	2p
6	a	b	c	d	e	2p
7	a	b	c	d	e	2p
8	a	b	c	d	e	2p
9						3p
10	a	b	c	d	e	2p
11	a	b	c	d	e	2p
12	a	b	c	d	e	2p
	Lösning: $K_a \cdot K_b = 1,0 \cdot 10^{-14} (\text{mol/dm}^3)^2$ $K_a = 1,0 \cdot 10^{-14} / (3,4 \cdot 10^{-7}) = 2,9 \cdot 10^{-8} \text{ mol/dm}^3$					
13a	i	ii	iii	iv	v	2p
Poängsumma Uppgift 1–13a:						27 p

KEMIOLYMPIADEN
SVERIGE

Lösning

ClO^- har $K_b = 3,4 \cdot 10^{-7} \text{ mol/dm}^3$

Antagande: Vi tar volymen $1,0 \text{ dm}^3 = 1000 \text{ cm}^3$ av hypokloritlösningen, $m = \rho \cdot V = 1,14 \cdot 1000 = 1140 \text{ g}$

massan: $m(\text{NaClO}) = 0,132 \cdot 1140 = 150,5 \text{ g}$

molmassan: $M(\text{NaClO}) = 74,4 \text{ g/mol}$

substansmängden: $n = m/M = 150/74,4 = 2,02 \text{ mol}$

koncentrationen: $c(\text{NaClO}) = n/V = 2,02/1 = 2,02 \text{ mol/dm}^3$

$[\text{ClO}^-] = 2,02 \text{ mol/dm}^3$ (I tabellen nedan kallas ClO^- för A^-)

	A^-	H_2O	$\rightarrow$	OH^-	+	HA
Koncentration före jämvikt	2,02		$\rightarrow$	-		-
Koncentrationsförändring	- x		$\rightarrow$	x		x
Koncentration vid jämvikt	2,02 - x		$\rightarrow$	x		x

13b

3p
(Ge delpoäng vid rättning.)

(1p)

$$K_b = \frac{[\text{HA}] \cdot [\text{OH}^-]}{[\text{A}^-]} = 3,4 \cdot 10^{-7}$$

$$\frac{[x] \cdot [x]}{[2,02-x]} = 3,4 \cdot 10^{-7} \Rightarrow \quad (1p)$$

$$x = 8,29 \cdot 10^{-4} \text{ mol/dm}^3$$

$$pOH = -\log[\text{OH}^-] = -\log(8,29 \cdot 10^{-4}) = 3,08$$

$$pH = 14 - 3,08 = 10,92$$

Svar: pH = 10,92 (1p)

Svaret 10,9 ger full poäng.

KEMIOLYMPIADEN
SVERIGE

14a	$\text{ClO}^- + 2 \text{I}^- + 2 \text{H}^+ \rightarrow \text{I}_2 + \text{Cl}^- + \text{H}_2\text{O}$	2p
14b	$\text{I}_2 + 2 \text{S}_2\text{O}_3^{2-} \rightarrow 2 \text{I}^- + \text{S}_4\text{O}_6^{2-}$	2p
14c	<p>Volym som förbrukas vid titrering: $12,7 \text{ cm}^3 \text{ S}_2\text{O}_3^{2-}$</p> <p>$c(\text{S}_2\text{O}_3^{2-}) = 0,0225 \text{ mol/dm}^3$</p> <p>$n = c \cdot V$</p> <p>$n(\text{S}_2\text{O}_3^{2-}) = 0,0127 \text{ dm}^3 \cdot 0,0225 \text{ mol/dm}^3 = 0,000286 \text{ mol}$ (1p)</p> <p>$2 \text{ mol S}_2\text{O}_3^{2-} \leftrightarrow 1 \text{ mol I}_2 \leftrightarrow 1 \text{ mol ClO}^- \leftrightarrow 1 \text{ mol NaClO}$ (2p)</p> <p>$n(\text{NaClO}) = 0,000143 \text{ mol}$ $M(\text{NaClO}) = 74,4 \text{ g/mol}$</p> <p>$m(\text{NaClO}) = n \cdot M = 0,000143 \cdot 74,4 = 0,0106 \text{ g}$ (1p)</p> <p>Det finns 0,0106 g NaClO i 10 cm^3 av lösningen.</p> <p>I mätkolven (250 cm^3) finns 25 gånger så mycket,</p> <p>$25 \cdot 0,0106 \text{ g} = 0,265 \text{ g NaClO}$ (1p)</p> <p>Massprocent NaClO = $0,265 / (10,0 \cdot 1,11) = 0,0239 = 2,4 \%$ (1p)</p> <p>Svar: 2,4 %</p>	6p (Ge delpoäng vid rättning.)
		Max 40 p